

"ፖለቲካ ንግድ በሎ፣ ካልእ ጉዳይ ካግባር" - ማዕዳ ዚመስል ምንእኣስ

ሰላም ንኹሉ ኤርትራዊ፣ ብፍላይ ንመንሰያት፣ ኣነ ርግጻኛ እየ፣ ከምዚ ንዓይ ዘጋጠመኒ ዘሎ፣ ንዓኹም ከኣ ከምኡ ዓይነት ዚመስል መልእኽትታት፣ ማዕዳ ዚመስል ምንእኣስ ይመጽኩም ይህሉ ይኸውን እዩ። ብዙሕ ግዜ ብዛዕባ ጉዳይ ዓድና ክንዘራረብርሉ ወይ ዘሕምመና ቀንዲ ጉዳይና ኣብ ክንዘረበሉ እንፍትን እዋን፣ “እዚ ፖለቲካ ኢዩ ንግድ በሎ፣ ከይትዛረብ ፖለቲካ ካልእ ጉዳይ ካግባር” ይብሉኹ።

የግዳስ፣ ንሳቶም ፖለቲከኛታት ኪኹኑ እግዚኣብሄር ዚፈጠርም ከይኑ ኢዩ ዚሰምዖም። ንዓና፣ ንዓኹም ንኩላትኹም እንታይ ይብሉና፣ “ፖለቲካ ኣይትዛረቡ።” ፖለቲካ ከኣ ኣብዚ ግዜ ዚጉዳይ ዓድና ከኣ፣ ጉዳይ ሓዳርና ኢዩ ከይኑ ዘሎ በዚ ሎሚ። ስለዚ፣ ናተይ ርእይቶ ጥራይ ዘይኩን፣ ለበዋ ክህቦ ዝደሊ ንኹሉ ኤርትራዊ፣ ብፍላይ ግን ንመንእሰያት፣ ምክንያቱ፣ ናትና ግዜ ዩ ባዕላትና ከነመሓድሮ ዝግበኣና፣ ናህና ህይወት ንሕና ኢና ክንወስኖ ዝግበኣና፣ ንሳቶም ግና ኣብ ቦታና ኣቲዮም ወሲኖም ጥራይ ዘይኩን፣ ህይወትና ኣጥፊኦም ኣብዚ ኣብጺሖምና ኣለዉ። ስለዚ ሕጂ ወንዳ ዋላ ኣብ ስደት ኮይና ንከይንዛረቡእዮም ኢዶም ዝሰዱልና ዘለዉ።

እወ፣ ፖለቲካ ንዛረብ ብድፍረት! እንታይ ኢዩ ፖለቲካ፣ ንዛረቡ፣ ጉዳይ ዓድና፣ እንታይ ይኸውን ኣሎ ዓድና፣ ናበይ ኢዮም ዚመርሑዎ ዘለዉ፣ እቶም “ንሕና ኢና ንፈልጥ” ዚብሉና ዘለዉ፣ ዓድና ናበይ ገጾም ይመርሑዎ ኣለዉ፣ ናበይ ገጽና ንኸይድ ከም ዘለና፣ ንርእዮ ኣለና፣ ንሕና ኣበይ ኣለና፣ ሰብ ኣበይ ኣላ፣ ካብ ኣብ ኤርትራ ዘሎ መንእሰይ ኣብ ሱዳን ዘሎ መንእሰይ እዎ ከኣ በቲ ዚከፍኡ ምረቱ ይነብር ኣሎ። ንሱ ድዩ እቲ ናቶም ፖለቲካ፣ ሰብ ኣብ ዓድና ብዘይ ፍትሒ ንመዋእሉ ይእስር ኣሎ። ንሱ ድዩ እቲ ናቶም ፖለቲካ፣ ኣብ መንገዲ ሰሃራ ሰብ ይጠፍእ ኣሎ፣ ካብኣቶም ኪጠፍእ፣ “ካብ ምስኣቶም ብጊላነት ዝነብርሲ፣ ናብ መንገዲ ሓርነት እናኸድኩ እጥፋእ” ኢዩ ዚብል ዘሎ። ንሱ ድዩ እቲ ናቶም ፖለቲካ፣

ኣብ ዓድና ትምህርቲ ንኸይንረክብ ኣጸልሚቶም፣ ዓድና ብምሉኡ ዩኒቨርሲቲ ዓጽዮም፣ ኮለጂት ዓጽዮም፣ ናቶም ንዕኡም ዚመስል ኮለጂት ከፊቶም። ንሱ ድዩ ፖለቲካ፣ እታ እንኮ ከም ወዲ ሰብ ከይንና እነተንፍሰላ ህይወትና እዉን ንዓኣ፣ ከይንዛረብ “ፖለቲካ” ኢሎም፣ በቲ ዚኸፍኡ ሰብኣዊ ኣተሓሕዛ ሒዞምና። ንዓና ኣብ ሓደ ጸልማት ላምፓዲና ኣሕዲጎም፣ ኣብ ሓደ ጸልማት ሰንዲዮም ናህና ቡሶላ ኣሕዲጎም ጥፋእ ወለዶ ኢሎምና፣ ካብቲ ጸልማቶም ግን ወጺእና፣ እንተ ብሃሰስ ድዩ እንዳቐተሉና ድዩ፣ ወጺእና። ኣብ ስደት ኪንና ሰባት ክንከውን ንጽዕር ኣለና።

ነታ ንመዋእል ዘሕደጉና፣ ዘጥፍኡዎ ህይወትና ክንመልስ ንጽዕር ኣለና። ኣብዚ መጻኦም ከኣ ብዛዕባ ጉዳይ ዓድኩም ኣይትዛረቡ ይብሉና ኣለዉ። መን ኢዮም ንሶም፣ ንምኽታ መንዮም፣ ዚኹን ይኹን ሰብ ብዛዕባ ዓድኹ ኣይትዛረብ ዚብለካ፣ ሕልፍኻ እንታይ ኢያ እትብጽሖ ኤርትራ ንዕኡ፣ ስለዚ ንዛረብ፣ ንዛረብ፣ ግን ብሱል ዘረባ ንዛረብ፣ ፍረ ዘምጽእ ዘረባ ንዛረብ፣ ልዕሊ ኹሉ ግን፣ ነቲ ‘ትንፈር እምበር ጤል ኢያ’ ዚብለና ሰብ፣ ካብታ ጤል ከይፈለና ንዕኡ ጎሲና ኣብ መስመርና

ነትክል ። ብዛዕባ ጉዳይ ዓድና ሎሚ ንዛረብ፡ ሎሚ ኢዩ ግዚኡ ። ምኽንያቱ፡ እታ ሎሚ ዓድና ንብላ ጽባሕ ንግሆ ኣይንረኽባን ኢና ። ብኸምዚ ሓዞም ዘለዉ ኣካይዳ ጽባሕ ንግሆ ዓዲ የብልና ዓውዲ የብልና ኮይና ክንተርፍ ኢና ኣብ ስደት ። ስለዚ ንዛረብ! ንዛረብ! ንዛረብ! ንተንትኖ ።

ህይወትና እንታይ ኢዩ ዚኸውን ዘሎ፡ እንታይ ኢዩ ኽንግና ዘዋጽኣና፡ ለዉጢ ብኩናት ጥራይ እዩ ዚመጽእ ዚብል ሰብ ኪኖ 1991 ይሕሰብ ። ኩናት እንታይ ዓይነት ዕንገዳ ከም ዘምጽእ ንኤርትራዊ ዚምህር ዋላ ሓደ ሰብ የለን ። ውጽኢት ናይ ኩናት ካባና ንላዕሊ ዚፈልጦ ምረት የለን ። ብኩናት ዚመጽእ ሰላም ከኣ ነባሪ ኣይኩነን ። እቲ ሓቀኛ ሰላም፡ ብሰላማዊ መንገዲ ኽከመይ ኢዩ፡ ምናልባት፡ ኢድካ ኣጣሚርካ ዚመጽእ ሰላም የለን ኪብሉኹም ዚኸእሉ ብዙሓት ሰባት ኪኹኑ ይኸእሉ ኢዮም ።

ሎሚ ግዜ ተቐይሩ እዩ ። ተክኖሎጂ እንተ ሃልዩካ፡ ኩሉ ኣብ ኢድካ ኣሎ ። ሓይሊ ኣብ ሚድያ ኣሎ፤ ሓይሊ ኣብ ጥምረት፤ ሓይሊ ኣብ ምስምማዕ ኣሎ ። ኣብዚ ሎሚ ዘለናዮ ግዜ ንሓደ ኣብ ስርዓት ኮፍ ኢሉ ህላውነትካ ከጥፍእኣካ ዚፍትን ዘሎ ስርዓት ምናልባት ቀሊል ኣይኸውንንዮ ። ግን ኩሉ ግዜ መንገዲ ኣሎ ። ስለዚ ኣይፋል ንኩናት! ድምጽና ግን ሎሚ ነስምዕ፤ ድምጽና ሎሚ ነስምዕ፡ “ይኣክል! ይኣክል!” ንበል ። ፖለቲካ ንዛረብ፡ ፖለቲካ ሕይወትና ኢዩ ። ሓረስቶት፡ ነጋዶ ኣጥፊኦም ፤ መማህራን ኣጥፊኦም ፤ ሓካይም ኣጥፊኦም ፤ ተመሃሮ ኣጥፊኦም ። ሕጂ ከኣ ንሓረስቶት ኣቲዮም ኣለዉ ። ስለዚ ህዝቢ እንታይ ኢዩ ኪበልዕ፡ ጥፍኣት ምኽንያት እዘስ ንመን ኪጠፍኦ ይኸእል፤ የጥፉኡና ከም ዘለዉ ይርደኣኩም ኣሎ ዲዩ፤ የዕርቡና ከም ዘለዉ ይርደኣኩም ኣሎ ድዩ፤

ሰብ ጌርና!

ሰብ ጌርና ከም ዘለና ይርደኣና ኣሎ ዲዩ፤
ሰብ ጌርና ከም ዘለና ይርደእና ኣሎ ዲዩ፤

ንኤርትራ እሓመላ እየ፤ ንህዝቢ ኤርትራ ተቓሊሰሉ እየ፤ ዚብል ከምዚ ዓይነት ኣካይዳ ኣይከይድን ኢዩ ። ድሕሪ ህይወትካ ምጥፋእ ህይወት የለን ። ሃገር የላን ። ንስኻ ዘይትኸብረሉ፡ ኣነ ዘይኸብረሉ ሃገር፡ ሃገር ኣይኩነን ። ሃገር ማለት ኣነን ንስኹምን ኢዩ ። ንሕና ዘይንኸብረሉ፡ ንሕና ዘይንነብረሉ፡ ህይወትና ዘጥፋኣሉ ዓዲ እንተ ኩይኑ ዓዲ ኣይኩነን ። ስለዚ፡ እታ ንሕና እንሓልማ ዓዲ ንመስርት ። እታ ንሕና ክትኩነልና እንደሊ ዘለና፡ ንግና ጥራይ ዘይኩነ ንምሉእ ንብሕጂ ዚመጽእ ወለዶታት ሰላም ከውህበና ዚኸእል ሓሳብ ሕጂ ንጀምሮ ። ግን፡ ብኣና ንጀምሮ ። ኣወንታዊ ኣተሓሳስባ፡ ልዕሊ ኹሉ ኣወንታዊ ኣተሓሳስባ ከኣ ራእይ ይሃስወና ።

ሰባት ኣይነኣእስ፤ ክብሪ ሰባት ኣይንግፈፍ፤ ክብሪ ኣለና ። ምጽራፍ መግለጺ ናይ ስልጡን ወለዶ ኣይኩነን ። ስለዚ፡ ወለዶና ጥፋኣት እንድዮም ዚብሉና ዘለዉ፤ ንሕና ጥፋኣት ኣይኩንናን ። ከጥፋኡና እንዲዮም ፈቲኖም፡ ከምቲ ዝበልኩኹም፡ ኣብ ጸልማት ኣእቲዮም ቡሶላና ኣሕዲጎም ፤ ኣንፈትና ከይንፈልጥ፡ ካብ ጸልማት ከይንወጽእ፡ ላምፓዲናና ኣሕዲጎም ኢዮም ጥፋኣት ወለዶ ኢሎምና ። ንሕና ግን ካብቲ ጸልማት ዓዘቕቲ ናቶም ወጺእና ኢና ። እንተ ብጥይት እናተሳሓትና፡ እንተ ብጨወይቲ እናተጨወና፤ ናብቲ ንኣምነሉ ሓርነት ኣለዎ ንብሎ ዓለም በጺሕና ኣለና ። ሕጂ ኣብ ሓርነት ከለኻኻኽ ነጽቅጥ ዶ፤ እቲ ዘጽቅጥ ከጽቅጥ ኢዩ ። ‘ዝብኢ ይበልግካ ኣሎ’ ኢሎም፡ ‘ኖ ብእግረይ ኢዩ ጀሚሩ ዘሎ፡ ኣብ ርእሰይ ኣይበጽሐን’ ኢሉ መሊሱሎም ይበሃል ። ስለዚ እግርና ሓሊፉ፡ ሰለፍና ወዲኡስ፡ ናብ ርእሰና ኢዩ ዚመጽእ ዘሎ ።

እሞ ኸ ድኣ፡ ንጥፋእ ዶብኣ ኣቢልና፤ ሃገርን ዓውድን ዘይብልና ንኹን፤ ከምዞም ጂፕሲ ዚበሃሉ፤ መሳኪን ህዝቢ ጽባሕ ንግሆ መደንገጽ ዓለም ዶ ንኹን፤ ‘ኣየ እዞም ኤርትራውያን ዚበሃሉ ዚነበሩ ብሕመቓም ዚጠፍኡ ህዝቢ’ ዶ ንበሃል፤ ኣይመስለንን! እቶም ንጽሕፍ ንጽሓፍ፤ ነንብብ ነንብብ፤ ንመሃር ንመሃር፤ ጽባሕ ንግሆ እታ ሃገር ሃገር መታን ክንገብራ። ነቲ ህዝቢ ‘ህዝቢ ኢኻ’ ኢልና ክብሩ ክንመልሰሉ። ንመሃር፡ ንመሃር፡ ንጽዓር ልዕሊ ኹሉ ከኣ ንከባበር። እቶም ‘ጥፋኣት ወለዶ’ ጥፋኣት ከምዘይኩንና ብኹሉ ኢዮም ዚልክዑና ዘለዉ። ኩሉዩ ኣንጻርና ተበጊሱ ዘሎ። ዋላ እቶም ገለ ስድራና ትብሎም፡ ኣሕዋትና ንብሎም እውን ‘ጥፋኣት ወለዶ’ እናበሉ ኣብ ገጽና ይድርጉሑልና ኣለዉ። ንሕና ጥፋኣት ይኩናን። ጥፋኣት ክንከውን እንተኾንና ግን ኣፍና ንተዓበስ። ኣፍና ተዓቢስና ከም ገረብ ንንበር እንተኹን፡ እወ ጥፋኣት ወለዶ ኢና ክንከውን።

ስለዚ ግዜኡ ኢዩ ክንመርጽ። ጥፋእ ዲኻ፤ ጥፍእቲ ዲኺ፤ ጥፋእ ዲዩ፤ ጥፋኣት ወለዶ ዲና፤ መልሲ ኣብ ተግባርናን መልሓስናን ኢዩ ዘሎ። ኣነ ጥፋእ ወለዶ ኣይኩንኩን፤ ነቲ ወለዶይ ከይጠፍእ ከኣኒ ዝከኣል ክጽዕር እየ ሂወተይ። ንሰኹም ከ፤ ሃዩ ምስ ነብስና ንመራመር፤ ምስ ነብስኹም ተመራመሩ፤ ምስ ነብስኺ ተመራመሪ፤ ምስ ነብስኻ ተመራመር። ብዛዕባ ጉዳይና ንዛረብ፤ ምክንያቱ፡ ኣብ ምዝራብ ኩሉ ግዜ መፍትሒ ኣሎ፤ ኣብ ስቕታ ግን ስቕታ ኢዩ። ስቕታ ሕሱም ኢዩ። ኣብ ስቕታ ዘልማ ኢዩ ዘሎ። ኣብ ስቕታ ጥፍኣት ኢዩ ዘሎ።

ሂወት ከም ጸወታ ዳማ ኣብ ክፋት ጣውላ